

ZEMPLEN.

Közlöny a társasélet, közgazdaszat s irodalom köréből.

Előfizetési ár:

Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 f. 50 k.
Előfizetési pénzek
valamint minden köz-
lemény a szerkesztő-
séghez S. a. Ujhelybe
börmentv. küldendők.
Kéziratok nem adat-
nak vissza.
Nyílt térben egy
sor 10 kr.

Hirdetési díj:

3 hasábos petit sor
egyszeri hirdetésnél
5 kr.
Többszörinél olcsóbb.
Bélyeg díj mindig
30 kr.
Előfizetések és hir-
detések felvételnek
Lóvy A. Könykeres-
désében és a szer-
kesztőségénél.

30-ik szám.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

II-ik évfolyam.

A tüzkárterítés állami szervezé- sének fontosága,

Közgazdaságunkra nézve alig van fontosabb a tüzkárterítés állami szervezésének eszméjénél. Mégis sajnálatunkra ez eszme maig sem részesül azon figyelemben, melyet valóban megérdemel.

Az állami tüzkárterítés már régen fenáll Németországban. S habár a nagy tőke a biztosítást üzlettárgyává tenni és a tért a részvény társulatok részére lefoglalni iparkodott: az állami biztosítás tovább fejlődését megakadályozni még sem volt képes, és a közvélemény a közérdek szempontjából annak támogatása mellett mindinkább hangosabban nyilatkozott.

Ha tehát az állami biztosítás ügye Német országban a hazai nagytőke dacára nagy pártfogásban részesül, annál inkább fog az honunkban felkaroltatni, — már helyzetünk viszonyainknál fogva is.

Mert míg Németországban minden vállalatnál hazai tőke szerepel a közérdek előnyére, Magyarországon minden vállalatnak idegen tőke ad életet a közérdek hátrányára, s ahomlokzatokra, főleg a nagyobb vállalatoknál, egy-egy jóhangzásu magyar név biggyesztenek a közpártolás megnyerése czéljából csak is azért, hogy azután az idegen tőkepenzések minél nagyobb osztalékban részesülhessenek.

Az idegen tőke hátrányos volta azonban leginkább a biztosításoknál észlelhető, miután a biztosító telek fizetik a biztosítási illetéket a nélkül, hogy ezen illetékek megfelelő tőkét kapuának rendelkezésükre. És így az illetén vállalatok egy részről a biztosítás körén kívül activ tőkék után, másrészt pedig a biztosító felektől tőkekiadás nélkül huzzák a hasznot, a mi igen is természetes: de az mégis természetellenes dolog, hogy a biztosító telek a lehetőségig kizsák mányoltatnak, melynek illusztrációjául ime a számok.

Ugyanis a magyar korona területén mintegy 20 millió ft. tőkét forgatnak a biztosító társulatok.

Ezen összegnek csak 6 %-es kamatját véve, évi jövedelme a biztosító felek részéről 1, 200000 frt. beveendő évi járadék körülbelől 15,000000. összesen 6, 200000 frt.

Ezen összegből most már levonandó a kárterítés s kezelési költség fejében évenként fizetendő mintegy 5,000000 frt. marad összesen 11, 200000 frt. marad összesen vagyis 56 %-ot tiszta haszon. És ez Magyarország összes bevételének csak knem tiznegyedrészt teszi (lásd a „Hon“ 1865 évi 294-ik számát.)

Ez tehát már magában is kézzelfoghatólag megczáfolja a biztosító társulatoknak tulajdonított humanistikus irányt. Hátha még azon körülményre flektálunk, miszerint ezen társulatok roppant levonások mellett elégítik ki a szegény kárvallott feleket; holottitmétán yosság

jogosság szempontjából kötelességek volna a befizetett biztosítási illetékeknek megfelelő járadékot teljesen kifizetni.

Mert habár a társulatok minden levonás nélkül fizetnék is ki a köteles járadékot, még ez esetre sem volnának eléggé kárpótolva a biztosító felek esetleges kárai, miután tudjuk, hogy a szenvedett károk sokkal nagyobbak szoktak lenni még a teljesen kifizetendő biztosítási járadéknál is.

De a biztosító társulatok álitólagos humanistikus irányára homályt vetnek még a biztosító felek részére előszabott terhes feltételek s igen magas díjak; a melyek folytán az alsó osztály legnagyobb része legjobb akarat mellett sem veheti igénybe a biztosítást.

Már pedig népünkél a gazdasági haladásnak alapfeltételét képező takarékosságra a biztosítás szintén ösztönül szolgálna s erkölcsiség tekintetében is megvolna annak jótékony hatása. Mert hány családfő van, kik tűz által tönkre jutva, bánatjukban neki adják magokat az elkorhelyedésnek; s hány családot tudunk még a középosztályban is, melyek a tulszigoru feltételek folytán a biztosítást igénybe nem vehetvén, az egykori tüzeset is anynyira megigatja vagyoni állásukat, hogy ennek folytán évről évre mindinkább szegényedvén elvégre is megsemmisültek.

Valóban különösnek tűnt fel előttem Lónyay volt pénzügyminiszter urnak az országházban a budget vita alkalmával tett abbéli frappans nyilatkozata: hogy az ado nem fizethetése mellett a tűz és jég korántsem argumentum: mert szerinte ily elemi csapások ellen mindenki biztosíthatja vagyonát.

Igen könnyű annak ilyesmit hangoztatni, kinek meg a mindenféle biztosításhoz is teleerszény áll rendelkezésére. De hány millió meg millió oly család van, melyek napról napra csak tengetik magukat, s melyek mostoha viszonyaik és körülményeik közepett legjobb akarat mellett sem tehetik, hogy először is még lábbon álló terméseiket biztosítsák, aztán behordva, azoknak ujboli biztosításáról gondoskodjanak s egyszersmind házuk és gazdasági épületeikert is fizessék a drága biztosítási illetéket az óriási köztelher mellett.

Az itt felhozott és semmi dialectika által el nem vitázható érvek tehát eléggé igazolják a tüzkárterítés állami szervezésének fontosságát. Miért is erős meggyőződésem, hogy közgazdaságunkban oly hatalmasan labra kapott „laissez faire“ elvével valahára szakítva ezen üdvös eszme érvényesítése czéljából a hazafias erők mielőbb tömörülni fognak, annál is inkább, mivel a főnebbi számtételek szerint évenként exportált 11, 200000 frt. megmentéséről van szó.

Kunseh.

Zemplémmegye gazd. egylete által S. a. Ujhelyben 1871 évi június 17 én tartott közgyűlés egyzökönyve.

(Vége)

7. Olvastatott az esztergom vidéki gazd. egylet azon megkeresése melyben a gazdaképző intézeti tanárok fizetésének javítása tárgyában a földművelés ipar s ker. minister urhoz benyújtott és ide másolatban átküldött kérelme támogatására hívja fel az egyletet.

A megkereső testvér-egylet felhívása itt is viszhangra találván — egyleti jegyző megbizatik az esztergom-vidéki gazd. egylet által a mag. kormányhoz felterjesztett kérvényt pártoló feliratnak készítése s felterjesztésére.

8. Olvastatott a földművelés ipar és kereskedelemügyi minister urnak a trágya kezelésre vonatkozólag kelt intézvénye.

Ezen intézvény következőkben vonatván ki:

„Elhatároztam mezőgazdaságunk ezen egyik életkérdésének a lehetőségig lendületet adni s. a. t. teljes bizalommal kérem föl a gazdasági egyletet hogy e fontos ügyet beható tanulmány tárgyává tevén engem a területén elterjedve levő trágyakezelés jelen állapotáról — főtekintettel a földművelők tömegére különösebb vonatkozással:

a) a trágya kezelésére és szaporításának módjára a gazdasági udvarban és vonatkozással arra:

b) vannak-e az egyesület területén oly gazdaságok, melyekben a trágyakezelés megfelelő amezőgazdaság magasabb kívánalmainak s melyek a gazdáknak mintául szolgálni alkalmasak? s minő a kezelés, egy kimerítő jelentésben értesíteni s arra nézve is véleményt adni sziveskedjék, mely uton vélné az egyesület a trágyakezelés ügyét emelhetőnek területén? avagy jutalom díjak kitűzése útján, s ha igen melyek lehetnének e díjak? avagy minta trágyatelepek felállítására útján alkalmas pontokon? jutalmas előre törekvő kigazdák udvarában? avagy végre népszerű utmutatások terjesztése útján — a földművesek közt?

Utóbbi módot mindenesetre czélra vezetőnek tartván már előre gondoskodtam hogy egy népszerűen irt trágyakezelés és szaporítási kézikönyv irássék nyilvános pályázat útján, mely pályázatra vonatkozó hirdetményt a gazdasági egyletnek tudomás és terjesztés végett mellékelve megküldöm.“

Wladár Kristóf elnökletével, Gógh Antal, Lónyay Ödön, Matavovszky János, Péchy Ferencz, Petrovics Elek, Reviczky Gusztáv, és Zsolnay Endre Dávid urak föl kéretnek hogy a fentebbi kivonathban velük — e jegyzökönyv megküldése által közlendő ministeri intézvényt beható tárgyalás alá vevén — küldöttségi véleményüket mielőbb egybeállítani sziveskedjenek. Egyszersmint a t. egyleti tagok és gazdaközönség is felhivatnak, hogy a meny nyiben a trágyakezelés fejlesztésére vona-

közö adatokat közzéteni céloznak a kiküldöttség elnök Vladár Kristófhoz bementendő ide vágó értesítések köszönettel fognak vétetni s hogy a trágyakezelése kézikönyv írására vonatkozó pályázati hirdetés is oda tetetett át

9. A pesti első magyar gyapju mosogár hirdetményt küldvén be. — Tudomásul vétetik.

10. A földművelés ipar és kereskedelmiügyi miniszter ur azon értesítése mely szerint a kézműári első magyar len és kender fonóda igazgatósága még f. évi április 2-ik felében lenmagot leendő az egyesület részére szolgáltatandó — olvastatván.

A nagyméltóságú miniszter urral tudatni határozta hogy említett az lenmagot az egyesület meg nem kapta.

11. Ugyanazon miniszter úr Svéd kormány által f. évi aug. első felében Gothemburgban rendezendő gazdasági kiállítás megtartásáról az egyesületet értesítvén —

Avval vétetik tudomásul hogy a kiállítás iránt netalán érdeklettek a kiállítási felhívást alóli jegyzőnél megtekinthetik.

12. Olvastatván a földművelés ipar és kereskedelmiügyi miniszter urnak intézvénye melyben az évi termények állásáról évszaki adatok szerzése végett oly célból hogy minden évben

a.) április 15-ig az őszi s tavaszi gabonák és vetések állásáról, a természetes és mesterséges rétek s a szőlők állásáról

b.) június 15-ig aratási kilátásokról a kalászos növényekre nézve, s a kapás növények állása, és a szénatermesre nézve.

c.) szeptember 30-ig a kapás növények, sarju, gyümölcs és szőlő terméséről értesítést szerezzen; felhívja az egyesületet oly egyének megnevezésére kik a hozzájuk ily jelentések szerkesztésére küldendő levelezési lapok betöltése által — a czimzett minisztériummal közvetlenül érintkezzenek.

Ily közvetlen érintkezésnek a veendő levelezési lapokon egybeállítására, és a nagyméltóságú földművelés, ipar, s kereskedelmi miniszter urhoz leendő évszakonkénti rendszeres felküldésére az elől 5. számú határozatnál, a falkolák művelése tárgyában kerületenként megbízott egyének kéretnek föl; s erről a felhívó miniszter ur értesítették.

13. Olvastatván a földm. ipar és kereskedelmi miniszter urnak a szőlő-drót alkalmazásával karó kelyetti művelésre vonatkozó intézvénye, mely mellett ösmertetésül két darab sodrony szálát küldt át.

Köszönettel vétetik, s erről az egyesületi tagok azon értesítés mellett tudósítatnak hogy a sodrony szálak alóli jegyzőnél, S. a. Ujhelyben megismerhetők; valamint a hivatolt intézvénybe vonatkozólag előadottokról is ugyancsak a jegyzőnél bővebb értesülés szerezhető.

14. Olvastatott a megyei bizottmány által áttet, az ez évi lótenyésztési jutalom osztás tekintetében 3706. sz. alatt kelt miniszteri intézvény.

Miután ezen intézvény a lótenyésztési bizottság elnökeihez már előbb áttéve volt s onnan véleményvel el is látatott — ennélfogva most egyszerű tudomásul vétetik.

15. Olvastatott a földm. ipar és kereskedelmiügyi miniszter urak intézvénye mely mellett Lukácsy Sándor által írt „fatenyésztés“ című népszerű olvasó könyvet, és Kriesch Jánosnak „az okszerű méhészet“ című pályadíjjal jutalmazott művét egy példányba átküldi.

Köszönettel vétetik.

16. Olvastatott azon miniszter urnak abbéli felhívása mely szerint a 10-ik számú határozatnál érintett lenmag átviteléről elősmervényt beterjesztetni kívánja.

Ezen felhívás — miután a gazd egyesület a kérdéses lenmagot meg nem kapta teljesíthető nem lévén, — erről a nagym. miniszter ur a 10. számú határozat kapcsán értesíteni határozta.

17. A közelebbi közgyűlésnek: határdejűl S. a. Ujhelyben a közelebb ott tartandó megyei bizottmányi ülésezések elsőnapja tüzetett ki, s a jegyzőkönyv hitelesítésére b. Barkóczy Mihály e. tag bizott meg.

Kmfent.

Hitelesítette:

Jegyzte:

b. Barkóczy Mihály. Nyomárkay Bertalan, jegyző.

A szőlőváltási államdósság törlesztése tárgyában. Hivatalos rendelet.

Az 1869-évi XXIX. t. cz. 7. §-a a szőlőváltási államdósság törlesztését 22 év alatt rendszeresen fizetni kötelezi, minthogy azonban a törlesztés a szőlőváltási ügyek befejezettségéig eddig megkezdhető nem volt, s mivel a törvény által kitűzött törlesztési időből eddig már két év lefolyt: a pénzügyminiszterium úgy intézkedett, hogy a törlesztés a hivatolt időből még hátralevő husz év alatt foganatosítottassék.

Ezen célból a törlesztési terv tizenhat millió frt. alapul vétele mellett oly módon állapított meg, hogy az idézett törvény czikk 8 §-a értelmében sorshuzások minden évben kétszer, vagyis mindig június 30-án és december 31-ik napján fognak tartani.

Kisorolás alá esnek a hivatolt törvény czikk alapján kibocsátott összes szőlődezmaváltási államkötvények, ugy a névre mint az előmutató a szőlők, míg a szőlőváltási tartozások lerovása céljából az államirtokába visszakerült, tehát teljes névértékben elfogadott, illetőleg már beváltott kötvények által képviselt összeg a sorholásokra kitűzött törlesztési összegből a sorholásokat megelőzőleg le fog vonatni, s ezen eljárásnál a most említett, vagy

bármely más okból megsemmisített kötvényeknek huzás napját a huzás napjával magához időpontban, tehát május 31-ik és november 31-ik napján létező állománya vétetik alapul.

Az egyes kisorolásoknál a sorshuzás mindaddig folytatatik, míg a törlesztési tervben az illető sorshuzásra kijelölt névszerinti összeg nem éretik; ha azonban mint utolsó számoly kötvényszám huzatik ki, melynek értéke a sorolás alkalmával törlesztendő mennyiségből még hátralevő összeget meghaladja, a kihuzott számot viselő kötvény csak a törlesztendő mennyiségből még hátralevő érték erejéig tekintetik kisoroltnak, s a még fennmaradó összeg új kötvénnyel fedeztetik, mely szintén kisorolás alá kerül. Ezen új kötvény a részbeni értékével kihuzott kötvénnyel még a legközelebbi sorolás előtt kicserelendő.

Az egyes kisorolásoknál a sorshuzás mindaddig folytatatik, míg a törlesztési tervben az illető sorshuzásra kijelölt névszerinti összeg nem éretik; ha azonban mint utolsó számoly kötvényszám huzatik ki, melynek értéke a sorolás alkalmával törlesztendő mennyiségből még hátralevő összeget meghaladja, a kihuzott számot viselő kötvény csak a törlesztendő mennyiségből még hátralevő érték erejéig tekintetik kisoroltnak, s a még fennmaradó összeg új kötvénnyel fedeztetik, mely szintén kisorolás alá kerül. Ezen új kötvény a részbeni értékével kihuzott kötvénnyel még a legközelebbi sorolás előtt kicserelendő.

A kisorolt szőlődezmaváltási államkötvények az 1868-évi XXIX. t. cz. 8 §-a értelmében a sorshuzás után hat hónapra, vagyis minden év január és július hónapjainak első napján hitelesítési és érvényesítési alapján a magyar kir. központi állampénztárnál teljes névértékben váltanak be, s a váltásnál egytaltal az illető szelvények vagy kamattagúktól előmutatása mellett a kitűzött beváltási napot megelőző napig vagyis az illető kötvény kisorolására következő hatodik hónap, tehát decz. és jan. utolsó napjáig járó kamatok is kifizetnek.

A beváltásnál a kisorolt kötvény minden hozzátartozó kamatszélvényvel együtt előmutatandó, s a hiányzó szelvényeket a kötvényirtokos teljes értékben megfizetni köteles.

A beváltás eszközölése végett a kötvények rendszerint a pénzügyminiszter hitelesítési és érvényesítési mutatókba, mely az érvényesítést teljesítendő; a kisorolt kötvények azonban hasonló célból a m. k. adóhivataloknál is bemutatkozhatnak; ezen hivatalok azonban a beváltást az említett számvevőszék érvényesítése alapján csak bizományosokként közvetíthetvén, a náluk bemutatott kötvényeket a kifizetés előtt a nevezett számvevőszékhez fogják küldeni.

Névre szóló kötvények beváltásánál a kötvénytulajdonos fél, vagy testület, illetékes gyám vagy gondnoksági hatóságának a pénzüvelésre szóló engedélyt és a kisorolt kötvényt előmutatni köteles, s a pénz csak rendszeres belyegtelen nyugtára adatik ki; ezen esetben a személyazonosság és aláírás valódisága a szabályszerű módon igazolandó.

A kötvénytulajdonos által elvesztett kötvények kisorolása esetén a kifizetés csak akkor történhetik meg, ha a beváltást igénylő az elvesztett kötvény megsemmisítése iránt az illetékes bíróság által hozott megsemmisítési határozatot előmutatja, s a feleendő pénzüről az előbbi pont értelmében, belyegtelen nyugtát állít ki. Olyan kötvényeknek kisorolásánál, melyeknek kamatai nem a kötvénytulajdonosok által élveztetnek, a kötvény névszerinti tőke értékének kifizetése az előbbi pont szabványai szerint csak akkor történhetik meg, ha a használat elvező egy jogilag elfogadható nyilatkozattal ebbe beleegyezését nyilváníttja. — A fentebbi intézkedés határozatok oly megjegyzéssel hozhatók közüldésre, hogy a tervszerű első sorolás f. é. jul. 20. napján délután 1 órakor a szabályszerű alakban Budán a pénzügyminiszterium kistermében fog megtartani. Ugy ezen, mint a többi sorshuz

TÁRCZA

Az ur...

Az ur, az isten mindörökkön,
Ó országol a mi időnkön;
Ó volt, ó vagyok és leszen.
Vegzetének ki vág elébe?
E világot ő fogta kézbe,
S ha elveti, — k tartja fen?
Még most az ő ujjai tartván
Az örök rendből ki nem vág:
Mindenhatóság oceanján
Uszik e csöpp, e földvilág.

Meddig tűr még, meddig néz rárok
Ti, kik e csöppben játszodoztok,
Egymást vadászó nemzetek.
Nem hisztek istenítélemben,
Mely a világtörténelemben
Mutatja büntelt végetek?

Ó, a bántotterény bosszulója
Dörög fölöttetek is, reg;
Ó, ki semmiu tartja e földet
S titeket is, — meddig tűr még?

MISKOLCZI PÁL.

A bajorhoni örömtűzek.

Elakartam hallgatni egyelőre halvány rajzaimmal, míg Odysseám más virányok felé kalauzol, de talán még sem lesz érdektelen röviden megemlékezni ama jelenetéről, mik a diadalmas napok eseményeként mely benyomást tesznek az ember lelkére.

A müncheni csapatbevonulás 16-án nagy fény közt történt meg — itt a hegyközből ma 17-én ünnepelték a német fegyveresek győzedelmét.

Épen a Karlesteini romoktól tértünk haza felé. Azt est kissé borongós s hűvös volt s miután szokás szerint néhány dallal vettünk bucsut kedves helyeinkről — szótlan csendben élveztuk az alkony névtelen bájait.

Egyszerre, mintegy varázsütésre, fényborul a Hochstauff zwieselje; a Lattengebirg, Müllnerhorn, Reitaip és Sonntagshorn csúcsain óriási lángoszlopok törnek ég felé.

Ha kedvesen esik egy parányi pászortűzet látni a hegyoldalon, mint érezhet a szív midőn az 5 6000 lábnyi magaslatozon egész csillagtábor jelenik meg? Mit érezhetnek kiknek itt van hazájuk, midőn legalább ötven csúsról hirdeti a tüztenger a távol messzeségbe a hirt s büszke diadalmat?

Még nem régen volt, midőn így buzdított a költő:

Germania! verzage nicht,
Umfañgt dich auch die Nacht,
Vertrau auf dich, steh felsenfest Und halte tiefe wacht! — —
Ma rajongással zeng a dal győzelmisszajjakról:

Von der Maas bis an die Memel,
Von der Etsch bis an der Belt —
Deutschland Deutschland über Alles,
Über Alles in der Welt!...
Mennyi áldozatba, mennyi vérbe kerülte

zások eredetközöltetni

Budá

Hely

(1) M. Fekete-Ot. 22-én tartanak a Dókus-tetőgyűlést, melynek jelentését megadható s több év óta tárgyak, m. a magyar, kivül, a m. mérszet, szaktak. Ajan. bi. ö. szűk.

(2) T. Gyázatlan. 3 lakkhoz tartozó körűl zium V. osz. egészen lárt közöt egy megmentet. től.

(?) J. bizottmány — K.

tornyot, a legközelebbi lam. köve s órnak: A irányban t. redék, me. az ottam p. egyetlen) d. kiegészítő. teni, hogy építessen. resztény d. eziót.

(!) A. ber hoban a többek k. alj is rend

Ez

f. h. 19-én a földet re. egyedül k. mondhatják. miből. E. kedett. tal. talál term. ben. Az i. mester tet. zeti közm.

+

csót árul. rópillanta. utt az ily. mig nálu. uralkodik

(!) E.

len egy v.

csillagó ö. ken emlé. ták iszony. egykor a. dozatoké. felhüket s. kat!

Szép megragad. diadalivei. mint ama. tünkben s. szerre leb. törve, szót.

Fájt. aláztatást.

Igen. A g.

tek osztál.

Már.

lágított v.

Rhein“ d.

azonban s.

ijjesztőleg

ások eredmény a hivatalos lap utján kellőképen közölni fog.

Budán, 1871. június hó 21.

A m. k. pénzügyminisztériumtól.

Tárogató.

Helyi, megyei s vidéki ujdonságok

(1) **Mint lapunk** mult számában jeleztük, Fekete-Otte Hedvig nőnevelőjében f. h. 21 és 22-én tartattak meg az évi szabályszerű vizsgák Dokus József első alispán, Arvay József főtanfelügyelő és számos helybeli és vidéki vendégek jelenlétében. A vizsgák eredménye kitünően mondható s újab bizonyítványt szolgáltat a már több év óta fenálló nőnevelde jelességéről. A tananyag, melyekből a növendékek vizsgáztak a magyar, német, francia és angol nyelvtanokon kívül, a m. irodalom, világtörténet, földrajz, természet, számtan s kitűnő szép női munkák voltak. Ajánjuk ez intézetet a leánygyermekkel bíró szülők különös figyelmébe.

(2) **Tűzvétség** A mult heten egy borház vizsgáztatásából meggyuladván, azonkívül még 3 lakház lett a pusztító elem áldozatává. Az oltás körül nagy buzgalmat fejtettek ki a gymnasium V. osztályu növendékei s ezek között bizonyos Kenndrovsky nevezetű tanuló, ki amár egészen lángban álló házába rohant, s a többek között egy bölcsőben fekvő kis gyermeket is megmentett a megfulás vagy megégés veszélyétől.

(3) **J. augusztus hó** 1-én rendkívüli bizottmányi nagy gyűlés leend.

— **Kassán** a székesegyház mellett levő tornyot, melyben a híres Urban harang aji, legközelebb lefogják rontani. A „Magyar Állam” következő módon újságolja igazhívó olvasónak: A fölforgatási vizsgatag már minden irányban tolatodik, Kassán keletkezett egy töredelek, mely bizonyos magánérdekek kedvéért az ottani paratlan (s mondhatni hazánkra nézve egyetlen) ősi gyönyörű bazilika és székesegyház kiegészítő részét, az öreg tornyot le akarja dönteni, hogy annak köveiből emberistállót építesse. Ilyen hangon terjeszti a M. Á. a kérésztény dietolog katolikus morált és civilizációt.

(4) **Az ideai honvéd hadgyakorlatok** septem-ber hónapban Miskolczon fognak megtartatni, hova a többek között a zempleni 40-ik honvédzászlóalj is rendelve van,

Ez már aztán mondja. Debreczen város f. h. 19-en tartott közgyűlésében **négyezer** köblös földet rendelt kiszakitatni a közös legelőből egyedül közmívelődési célokra. Erre azt mondhatják sokan: könnyű ott adni ahol van miből. Edusszük, csak hogy ahol egy kis emelkedett lelkület is kívántatik, ami pedig ritkán talál termő talajra a duggazdag emberek keblében. Az indítványt Kovács Lajos polgármester tette. Valóban méltó, hogy neve a **nemzeti közmívelődés** évlapjain följegyeztessek.

— **Mint látnk,** temérdek éretlen gyümölcsöt árulnak pizczunkon, Az embernek elég csak rápillantani s legott félre huzódik a szája. Másutt az ilyesmit kérihetlenül el szokták kobozni, mig nálunk e tekintetben is teljes szabadság uralkodik!

(5) **Ez az Ujhely** még is csak szerencsétlen egy város; alig akad benne ember, ki a köz-

ügyek élére állva, a társadalom terén annyi szükséges reform keresztülvitelében csak egy szalmaszálát is lendítené. Itt mindenki magának él s csupán addig és azon esetben ingerálja magát valamely ügyben, mig általa első ízben is önérdékét véli kielégíthetni. Az újabb nemzedék között pedig egyetlenegy sincs, (a kik vannak más világnak lettek profétái) ki a közügyek iránt akár journalistikai, akár más terén érdeklődésének legkisebb jelét is adná. Itt semmi sem sikerül, mi kétségtelenül a közszellel hiánya, vagy kedvezőbb esetben annak beteges állapotára mutat, ha pedig még is nagy nehezen valami létre jön, az is csak a kérész életével bír, a ki fejlett csira, mielőtt terebélyes fává nőné ki magát, már kezdetben a felbomlást jelző panész gombák termő közégévé lesz. — Onként elszomorodunk, ha más városok sokalaku üdvös mozgalmáról értesülünk, másutt, például M. Szigeten Rimaszombaton, Miskolczon N. Károlyban lövöldék, színügy-egyletek, önképző körök, dalárdák, gyorsírási egyletek sat. alakulnak, mig itt legfeljebb egy egy majális tartásában nyilvánul a tevékenységnek némi halovány jele. Másutt a felnőttétek iskoláztatása kezdetben is kielégítő eredményt mutat, itt a tanárok mindent buzgalma mellett is megellett bukni; mert nem volt, ki az előadásokat látogassa, de mer leginkább nem volt az, ki az iparos ifjúságot befolyása és hatáskörénél fogva a javára célzó intézmény iránt kellőleg felvilágosította volna. Mi e tekintetben lapiról köteleztségünket mindig lelkiismeretesen teljesítettük; a „Hegyalja” és „Zemplén” két évi folyamán megdönthetetlen bizonyítékul áll mellétünk. Időről időre indítványoztunk, kértünk, korhóltunk, apostroháltunk, hanem szemben az érzéketlenséggel, azok nagyobb részt kiáltásként hangzottak el a pusztában. Valóban ha valahova ide leginkább illenek a keltő eme szavai:

„Kit önszívének fel nem kelt verése,
Polgárerényre fel nem keltem én...
Veszendő hang itt minden érzemény!”

A Sárospataki takarékos-és kölcsönegyesület, mint népbank 1871. első félévi kimutatása. A. Alaptőke 3176 darab 50 frtos részvény, melynek értéke 158, 800 frt. o. é — Ebből be van fizetve 87,526 frt 76 kr o. é B forgalom Bevétel: 1 pénzkészlet 1870 évi dec 31-ről 2509, 72. 2 egész részvényekből 7150 — 3 havi fizetésekben 11689, 314 beváltott kötelezvényektől 375760, 50 5 kamat és kezelése 10877, 1, 6 beté 6 és 7 fél kamatra 76123, 72; 7 kölcsön 7 fél kamatra 11533, 76; 8 tartalékalapra 1208 — ösz: 496852, 2 kiadás: 1 egész részvények kamata 2446, 7, 2 kamatra adott összeg 421060, 53; 3 kezelés és vegyes kiadás 2471, 1; 4 6 és fél betétek visszafizetése 37138, 1, 5. 6 és fél betétek kamata 2249, 25; 6. 7 és fél kölcsön visszafizetése 8800 — 7. 7 és fél kölcsön kamata 2365, 73; 8. tartalékalapra 1037, 75; 9. pénzkészlet 1871, június 30-án 19283, 58 ösz 496852, 2 C. Mérleg 1, az alaptőkéből be van fizetve 87526, 76; 2. 6 és 7 és fél beté és kölcsön 149050, 83; 3. tartalékalap 1988, 54 4. kamatfizetésre és kezelésre a pénztárban van 9083, 30 ösz: 246649, 33. vagyon: 1. a részvényeseknél kötelezvényeken kamatra van elhelyezve 224144 — 2. Házvételbe van fektetve 3221, 80; 3. pénzkészlet 1871. június 30-án 19283, 53; ösz: 246649, 33.

A századok legendái hall, írója hogy örökíteni meg e jelenetet, mely annyi eseménydus napok után a leghidegebb diplomatát is elérzékenyítene egy percze?..

Vagy kinek nem fájna szíve a hősökért, kiknek sötét elhagyott sírjáu az élők nem gyujtanak világot, kik csak majd egykor a feltámadás glóriájában fognak megdicsőülni? —

Azt mondják: jó csillagzatban született e század, csak az az egy baja van, hogy sok zéródójelet rejt magában!!

Ma itt égnék az örömtűzek — holnap ott! Itt fölbelóvik Miksát — ott megkoszorúzzák Bismarkot!

S ha valaki vakmerő lenne az emberiség örök békejéről álmodozni az bátran letheti szó nélkül a lantot s vigasztalhatja magát, azzal, hogy mindig így van ez azóta, mióta az lakja e földet, kit „eszes és halhatatlan embernek” hívják! —

Ruzsitska Kálmán

Élcz-pattantyuk.

Gercselyi Auréltól.

I

A dacapo vizsga.

Egy diák bevégzett egyetemi évi s bukott vizsgája után szüleihez tért vissza. Ebéd közben kérde őt atyja, hogy sikerült vizsgálja „Igen jól” felelt o kedves fiú „oly jól, hogy legközelebb közkivánatra ismételnem kel még egyszer.”

II

Ön 30 éves? kérde az actuárius a jegyzőkönyvileg kihallgatandó hölgyet. „Nem, 20 éves vagyok” felel az. „De kerem én kedgyed egy évben születtem!” „Valóban” mond déajul a szép ugyan bizonyosan gyorsabban élt mint én!”

III

Egy előkelő pesti hölgy szabályanyának következő parancsot adott: Fán! akaszd fel csipőmet a támlásszékre, zárd be szememet a skatulyába, tedd bal vállamat a főkötő alá, s koblemet a tolette-asztal fiájába. De vigyázz, hogy szét ne nyomd, te oly ügyetlen vagy! —

VI

A katonai executiok boldog korában egyszer egy bodrogközi tehetős parasztember vendégül egy morva bokakáplárt kapott, ki házába léptekor kardját az asztalra dobá következő szavak kíséretében: „Most én vagyok itt az ur! A paraszt hallgatva távozott a szobából, s kis idő múlva egy ganajszedő vasvillával tért vissza, melyet a kard mellé helyezett az asztalra. „No” szólt a hadfi kissé bosszusan „mit jelentsen ez?” — „Hát katona uram” szolt mosolyogva a paraszt „ugy hiszem hogy a nagy késhez nagy villa dukál” A katona szerényebb lett ezután.

V

Pár évvel ezelőtt Drozdában egy fényes palota égett le. Tél volt a kutak befagyvák, és az emberek iszonyodtak az erős hidegtől. Nézője elég volt, mint rendesen, a szomorú látványnak, de hiányzottak segítő karok. A többi szájtató közt állott egy hizott has is egy nagy muffal, bámulva a tüzet, mint valami mulatságos színművet. „Allons uram, segítsen ön itt vizet hordani!” kiált egy hang a vízfordók közül. — „Én Aludvari tanácsos vagyok” felel a muff. „És én a kurlaudi herczeg vagyok” válaszol a vízfordó a hizott ur nyaka közé egy teli cseber vizet zudítva.

Üzlet

A s. a. ujhelyi „Termény-tözsde” által hivatalosan bejegyzett terményárak: július 25 Buza 88—87 font, vöm mázsa 5—50 kr. Rozs 78—80 font 3 — 10 kr. Árpa 2—50 kr. Zab 2—5 kr: 2—10 kr.

Sziget július 20. A mai hetivásár forgalma következő volt. Pozsonyi mérőnként, Buza I. rendü 6 ft. 50 kr. II. rendü 6 ft. 20 kr. Kétszeres I. rendü 5 ft. 50 kr. II. rendü 5 ft. 20 kr. Rozs I. rendü. 5 ft. — kr. III. rendü. 4 ft 80 kr. Árpa I. rendü 4 ft. 60 kr. II. rendü 4 ft. 40 kr. Zab I. rendü 2 ft. 80 kr. Kukoricza I. rendü 5 ft. 20 kr. II. rendü 5 ft. — kr. Burgonya 3 ft. 20 kr. öl bükkfa 12 ft. —kr. Egy mázsa montiszt 16 ft. 50 kr. Zsemleliszt 15 ft. —kr. Kenyér liszt 12 ft. 50 kr Disznó-zsir fontja 70 kr. Marhahús 18 kr.

Ungvár, július 22. Tegnapelőtt tartott hetivásáról következő piaci árak vannak a vá-

Bár most kaczagsz

Bár most kaczagsz fájdalmaim felett még
S vadul döföd a tört szívembe,
Lesz majd idő, midőn fájon sohajtva
Fogsz gondolni hűtlen! nevemre —

Lesz majd idő, midőn síromra térdelsz
S megbánó könnyet hullatsz rája,
Füledbe gyötrő vádat fog susogni
Porló szívemnek bánatfája.

Siroszlopom átszellemül ellőtted
S a tépett keblet élni látod,
Egy véresepp hull arczodra a sebekből
S önajkad szór szivedre átkot!

Gercselyi Aurél

csillagó örömtűz, melynek füstje még elég élénken emlékeztet Strassburg romjaira s a csaták iszonyaira? S mégis égnék száll az, mint egykor az ó szövetségi istennek tetsző véráldozatoké? A csillagok elűzik a koválygó fekete felhőket s kibujnak megszémlélni földi társait!

Szép volt e perczen a természet! Szébb, megragadóbb, mint a berlini bevonulás nagyszerű diadalívei s fényes ágyujai, de nem meghatóbb, mint ama szegény francia hölgy, ki környezetünkben szemlélve a nagyszerű látványt, egyszerre lebecsátja fátyolát s fájdalmas zokogásba törve, szótlanul elhagyott minket.

Fájt neki látni ennyi fényben annyi megaláztatást!

Igen! ez a sors játéka!

A győzők jutalma a dicsőség; a legyőzöttek osztályrésze: a multak gyász.

Már jó későre járt az idő, midőn a kivilágított városból fölhangzott a „Wacht am Rhein” diadalmas melodija! Az örömtűzek azonban sorra kialudtak s a százados ormok ijjesztőleg meredtek a sötét éjbe...

zások eredmény a hivatalos lap utján kellőképpen közöltetni fog.

Budán, 1871. június hó 21.

A m. k. pénzügyministeriumtól.

Tárogató.

Helyi, megyei s vidéki ujdonságok

(1) **Mint lapunk** múlt számában jeleztük, Fekete-Otte Hedvig nőnevelőjében f. h. 21 és 22-én tartattak meg az évi szabályszerű vizsgák Dokus József első alispán, Arvay József főtanfelügyelő és számos helybeli és vidéki vendégek jelenlétében. A vizsgák eredménye kitünően mondható s újabb bizonyítványt szolgáltat a már több év óta fenálló nőnevelde jelességéről. A tananyag, melyekből a növendékek vizsgáztak a magyar, német, francia és angol nyelvtanokon kívül, a m. irodalom, világtörténet, földrajz, természet, számtan s kitünő szép női munkák voltak. Ajánjuk ez intézetet a leánygyermekkel bíró szülők különös figyelmébe.

(2) **Tüzevész** A múlt heten egy borház vi- gyázatlaniságból meggyuladván, azonkívül még 3 lakház lett a pusztító elem áldozatává. Az ol- tás körül nagy buzgalmat fejtettek ki a gymná- zium V. osztályú növendékei s ezek között bi- zonyos Kenndrovsky nevezetű tanuló, ki amár egészen laúban álló házba rohant, s a többek között egy bölcsőben fekvő kis gyermeket is megmentett a megfúlás vagy megégés veszélyé- től.

(3) **J. augusztus hó 1-én** rendkívüli bizottmányi nagy gyűlés leend.

— **Kassán** a székesegyház mellett levő tornyot, melyben a híres Urban harang áll, legközelebb lefogják rontani. A „Magyar Ál- lam” következő módon ujságozza igazhívő ol- vásának: A felforgatási vizsgálat már minden irányban tolatodik, Kassán keletkezett egy tö- redék, mely bizonyos magánérdekek kedvéért az ottani paratlan (s mondhatni hazánkra nézve egyetlen) ősi gyönyörű bazilika és székesegyház kiegészítő részét, az öreg tornyot le akarja dön- tenni, hogy annak köveiből emberistállót építsen. Ilyen hangon terjeszti a M. Á. a ke- resztény diétológus morált és civilizá- ciót.

(4) **Az ideai** honvéd hadgyakorlatok septem- ber hóban Miskolczon fognak megtartatni, hova a többek között a zempleni 40-ik honvédszáz- alj is rendelve van,

Ez már azian mondja. Debreczen város f. h. 19-en tartott közgyűlésében négyezer köblös földet rendelt kiszakítani a közös legelőből egyedül közmívelődési célokra. Erre azt mondhatják sokan: könnyű ott adni ahol van miből. Ehisszük, csak hogy ahog egy kis emel- kedtet lelkület is kívántatik, ami pedig ritkán talál termő talajra a duggazdag emberek köblé- ben. Az indítványt Kovács Lajos polgár- mester tette. Valóban méltó, hogy neve a nem- zeti közmívelődés évlapjain följegyeztessek.

— **Mint látnak,** temérdek éretlen gyümöl- csőt árulnak pizczunkon, Az embernek elég csak rápillantani s legott félre hndzik a szája. Más- utt az ilyesmit kérielhetlenül el szokták kobozni, míg nálunk e tekintetben is teljes szabadság uralkodik?

(5) **Ez az Ujhely** még is csak szerencsét- len egy város; alig akad benne ember, ki a köz-

ügyek élére állva, a társadalom terén annyi szük- séges reform keresztülvitelében csak egy szalma- szálát is lendítene. Itt mindenki magának él s csupán addig és azon esetben ingerálja magát valamely ügyben, míg általa első ízben is önérd- ekét véli kielégíthetni. Az újabb nemzedék kö- zött pedig egyetlenegy sincs, (a kik vannak más világnak lettek profétái) ki a közügyek iránt akár journalistikai, akár más téren érdeklődésé- nek legkisebb jelét is adná. Itt semmiesem sike- rül, mi kétségteleenül a közszellel hiánya, vagy kedvezőbb esetben annak beteges állapotára mutat, ha pedig még is nagy nehezen valami létre jön, az is csak a kérész életével bír, a ki- fejlett esira, mielőtt terebélyes fává nőné ki magát, már kezdetben a felbomlást jelző penész- gombák termő közegévé lesz. — Önként elszor- morodunk, ha más városok sokalaku üdvös mo- z- galmaival értesülünk, másutt, például M. Szigeten Rimaszombaton, Miskolczon N. Károlyban lövöl- dék, színügy-egyletek, önképző körök, dalar- dák, gyorsírási egyletek sat. alakulnak, míg itt legfeljebb egy egy majális tartásában nyilvánul a tevékenységnek némi halovány jele. Másutt a fel- nőttetek iskoláztatása kezdetben is kielégítő erőeményt mutat, itt a tanárok mindent buzgalma mellett is megkellett bukni; mert nem volt, ki az előadásokat látogassa, de mer- leginkább nem volt az, ki az iparos ifjúságot be- folyása és hatáskörénél fogva a javára ezéző in- tézmény iránt kellőleg felvilágosította volna. Mi e tekintetben lapiról köteleességünk mindig lel- kiismeretesen teljesítettük; a „Hegyalja” és „Zemplén” két évi folyama megdönthetetlen bizo- nyítékul áll mellettünk. Időről időre indítványoz- tunk, kértünk, korholtunk, apostropháltunk, ha- nem szemben az érzéketlenséggel, azok nagyobb részt kiáltásként hangzottak el a pusztában. Valóban ha valahova ide leginkább illenek a keltő eme szavai:

„Kit önszívűek fel nem kelt verése,
Polgáreményre fel nem keltem én...
Veszendő hang itt minden érzemény!”

A Sárospataki takaré- és kölcsönegyesü- let, mint népbank 1871. első félévét kimutatása. A. Alaptőke 3176 darab 50 frtos részvény, melynek értéke 158, 800 frt. o. é — Ebből be- van fizetve 87,526 frt 76 kr o. é B forga- lom Bevétel: 1 pénzkészlet 1870 évi dec 31-ről 2509, 72. 2 egész részvényekből 7150 -3 havi fizetésekből 11689, 314 beváltott kötelezvényektől 375760, 50 5 kamat és kezelése 10877, 1, 6 beté 6 és 7 fél kamatra 76123, 72; 7 kölcsön 7 fél kamatra 11533, 76; 8 tartalékalapra 1208 — ösz: 496852, 2 kiadás: 1 egész részvények kama- ja 2446, 7, 2 kamatra adott összeg 421060, 53; 3 kezelés és vegyes kiadás 2471, 1; 4 6 és fél betétek visszafizetése 37138, 1, 5, 6 és fél be- tétek kamata 2249, 25; 6, 7 és fél kölcsön vi- szafizetése 8800 — 7, 7 és fél betét és köl- csön 148050, 73; 3. tartalékalap 1988, 54 4. kamatfizetésre és kezelésre a pénztárban van 9083, 30 ösz: 246649, 33. vagyon: 1. a rész- vényeseknél kötelezvények kamatra van el- helyezve 224144 — 2. Házvételbe van fektetve 3221, 80; 3. pénzkészlet 1871. június 30-án 19283, 53; ösz: 246649, 33.

A századok legendái hall, írójá hogy örö- kitené meg e jelenetet, mely annyi eseménydus napok után a leghidegebb diplomatát is elérzé- kenyitene egy percze?..

Vagy kinek nem fájna szíve a hősökért, kiknek sötét elhagyott sirjáu az élők nem gyuj- tanak világot, kik csak majd egykor a feltá- madás glóriájában fognak megdicsőülni? —

Azt mondják: jó csillagzatban született e század, csak az az egy baja van, hogy sok kér- dőjelet rejt magában!!

Ma itt égnek az örömtűzek — holnap ott! Itt föbelövik Miksát — ott megkoszorozzák Bismarkot!

S ha valaki vakmerő lenne az emberiség örök békejéről álmodozni az bátran leheti szó nélkül a lantot s vigasztalhatja magát, azzal, hogy mindig így van ez azóta, mióta az lakja e földet, kit „eszés és halhatatlan embernek” hívják! —

Ruzsitska Kálmán

Élc-pattantyuk.

Gercselyi Auréltól.

I

A dacapo vizsga.

Egy diák bevégzett egyetemi évi s bukott vizsgája után szüleihez tért vissza. Ébéd köz- en kérdé őt atyja, hogy sikerült vizsgálja „Igen jól” felelt e kedves fiú „oly jól, hogy legk özelebb közkívánatra ismételnem kel még egyszer.”

II

Ön 30 éves? kérdé az actuárius a jegy- zőkönyvileg kihallgatandó hölgyet. „Nem, 20 éves vagyok” felel az. „De kerem én megyed- egy évben születtem!” „Valóban?” mond dé- ajul a szép ugyan bizonyosan gyorsabban élt mint én!”

III

Egy előkelő pesti hölgy szabályányának következő parancsot adott: Fán! akaszd fel csipőmet a támlásszékre, zárd be szememet a skatulyába, tedd balvállamat a főkötő alá, s keblemet a tolette asztal fiába. De vigyázz, hogy szét ne nyomd, te oly ügyetlen vagy! —

VI

A katonai executiok boldog korában egy- szer egy bodrogközi tehetős parasztember ven- dégül egy morva bokakáplárt kapott, ki házába léptekor kardját az asztalra dobá következő szavak kíséretében: „Most én vagyok itt az ur! A paraszt hallgatva távozott a szobából, s kis idő múlva egy ganajszedő vasvillával tért vissza, melyet a kard mellé helyezett az asz- talra. „No” szolt a hadi kissé bosszusan „mit jelentsen ez?” — „Hát katona uram” szolt mo- solyogva a paraszt „ugy hiszem hogy a nagy késhez nagy villa dukál” A katona szerényebb lett ezután.

V

Pár évvel ezelőtt Drozdában egy fényes palota égett le. Től volt a kutak befagyvák, és az emberek iszonyodtak az erős hidegtől. Nézője elég volt, mint rendszeren, a szomorú látványnak, de hiányzottak segítő karok. A többi szájtató közt állott egy hizott has is egy nagy muffal, bámulva a tüzet, mint valami mulatságos szim- művet. „Allons uram, segítsen ön itt vizet hordani!” kiált egy hng a vízfordók közül. — „Én Aludvari tanácsos vagyok” felel a muff. „És én a kurlandi hercege vagyok” válaszol a vízfordó a hizott ur nyaka köze egy teli cseber vizet zudítva.

Üzlet

A s. a. ujhelyi „Termény-tőzsde” által hivatalosan bejegyzett terményárak: július 25 Buza 88—87 font, v. m. mázsa 5—50 kr. Rozs 78—80 font 3 — 10 kr. Arpa 2—50 kr. Zab 2—5 kr: 2—10 kr.

Sziget július 20. A mai hetivásár forgalma következő volt. Pozsonyi mérőnként, Buza I. rendű 6 ft. 50 kr. II. rendű 6 ft. 20 kr. Két- szeres I. rendű 5 ft. 50 kr. II. rendű 5 ft. 20 kr. Rozs I. rendű 5 ft. — kr. II. rendű 4 ft 80 kr. Arpa I. rendű 4 ft. 60 kr. II. rendű 4 ft. 40 kr. Zab I. rendű 2 ft. 80 kr. Kukoricza I. rendű 5 ft. 20 kr. II. rendű 5 ft. — kr. Burgo- nya 3 ft. 20 kr. ol. búkkfa 12 ft. —kr. Egy mázsa montliszt 16 ft. 50 kr. Zsemleliszt 15 ft. —kr. Kenyér liszt 12 ft. 50 kr. Disznó-zsir fontja 70 kr. Marhahús 18 kr.

Ungvár, július 22. Tegnapelőtt tartott he- tivásárról következő piaci árak vannak a vá-

Bár mos! kaczagsz

Bár most kaczagsz fájdalomaim felett még S vadul döföd a tört szívembe, Lesz majd idő, midőn fájon sohajtva Fogsz gondolni hűtlen! nevemre —

Lesz majd idő, midőn síromra térdelsz S megbánó könnyet hullatsz rája, Fűledbe gyötrő vádat fog susogni Porló szívemnek bánatfaja.

Siroszlopom átszellemül előtted S a tépett keblet élni látod, Egy véresepp huli arczodra a sebekből S önajkad szór szivedre átkot!

Gercselyi Aurél

csillagó örömtűz, melynek füstje még elég élén- ken emlékeztet Strassburg romjaira s a csa- ták iszonyaira? S mégis égnek száll az, mint egykor az ó szövetségi istennek tetsző vérál- dozatoké? A csillagok elűzik a koválygó fekete felhőket s kibujnak megszémlélni földi társai- kat!

Szép volt e perczen a természet! Szébb, megragadóbb, mint a berlini bevonulás nagyszerű diadalivei s fényes ágyujai, de nem meghatóbb, mint ama szegény franciaia hölgy, ki környeze- tünkben szemlélve a nagyszerű látványt, egy- szerre lebecsátja fátyolát s fájdalmas zokogásba törve, szótlannul elhagyott minket.

Fájt neki látni ennyi fényben annyi meg- aláztatást!

Igen! ez a sors játéka!

A győzők jutalma a dicsőség; a legyőzöt- tek osztályrésze: a multak gyász.

Már jó későre járt az idő, midőn a kivi- lágitott városból fölhangzott a „Wacht am Rhein” diadalmas melodija! Az örömtűzek azonban sorra kialudtak s a százados ormok ijjesztőleg meredtek a sötét éjbe...

ros hiteles jegyzőkönyvében feljegyezve: Buz mérőnként 4 frt. 60 kr. Rozs 3 frt. 40 k. Árpa 2 frt. 80 kr. Zab 1 frt. 80 kr. 2 frt. Kukuricza 3 frt. 80 kr. Burgonya 2 frt. Borsó 7 frt. Lencse 4 frt. Paszuly 4 frt. Kása 7 rt. 80 kr. Széna mázsa 1 frt. 80 kr. Szalma 80 kr. Vaj itezéknél 56 kr. Sertés-zsir 60 kr. Marha hus 22 kr. Szalona 44 kr. Szez 30 fok 25 kr.

+ **Debreczen**, júli. 17. A sertésvadász élénk volt. Sok sertést hajtottak, s kelendő volt még pedig az előbbi párheti árnál már magasabb árak mellett, a hizott sertés fontszámra

24 - 26 kron kelt, a szalona ára nem változott. A heti elővásárlás eléggé mennyiségű élet félt szállítottak be, a kelendőség csekély volt a vevők tartózkodók emult heti árak 20 - 40 krral csökkentek. A takarás határainkon mint vidékeinken e héten nagyban meg kezdett, a takarórész leginkább 12 - 14 dén áll, a nap-szám, kapásnak 1 ft - 1. 10. kaszásnak a takarásnál 1 ft. 20. 40. kr. Ez évben az összes életféle vetemény között a buza fok legkevesebb magot adni, az árpa gazdagon fizet. Az idő napfényes s meleg.

NYILTÉR

Három ezer ó. é. frtnyi készpénz. kölcsön kiadásával bizatván meg, azt azon hozzátevésével van szerencsém köztudomásául adni, miszerint a fentebbi összeg akár egészben akár kisebb összegben, de csak is jelzálogi biztosíték mellett azonnal kiszolgáltatható. Egyébb feltételekről alulirottal f. é. aug 10-ig A: Hrabócson (u. p. Varannó) értekezhetni.

Malonyay Gyula ügyvéd.

KOLENER JÓZSEF,
kiadó-társ.

IFJ. FARKAS LAJOS,
szerkesztő-társ.

BORÚTH ELEMÉR,
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

Minden nemtetsző tárgy visszavéttetik vagy felcseréltetik. Uj bizonyítéka a szigoru becsületességnek!

Olcsó ékszer hölgyek és uraknak számára.

Ezen ugynevezett UJ ARANY témből készült ékszer feleslegessé teszi a valódi ékszer, minthogy ezen uj gyártmány sem színre, sem kiállításra nem áll a valódi megett; s amellet még azon előnnyel is kínálkozik, hogy csak negyedrésznnyibe kerül, mint a valódi arany, csak foglaltványért is fizetni kell; így a legujabbat gyakrabban lehet beszerezni, Még a szakember is megcsalatik e gyártmány által oly jól van minden utánozva.

Legujabb ékszer-tárgyak uj aranyból

legdivatosabb facon szesint, melyek az arany-szint mindig megtartják, valódi utánozott kövekkel vagy emailban, a szerint, amint a facon igényli. Melltük finom dbja 60-80 kr. 1 frtig. legfinomabb 150 180. 2. 250 krig. Fülbevalók 1 pár fin. 50 80 kr. 1 frtig. fin. 150 2. 250. Egész garnitúrák, melltü és fülbevalók 80 kr. 120. 160. fin. 2. 250. 3. 350. 4-5 frtig. Karpereczek finomab dbja 50 80 kr. 1 frtig. Karpereczek 150. 2. 3. 350. krig. A legszebb nyakláncz dbja 120. 150. krig. Medaillonok fin. 20. 40 60 kr. fin. 80. 1. 150. kt. Tűzőfésűk ujarany fejjel 80 kr. 150. 2-2 frtig. Gyűrűk kétesen utánozott különféle kövekkel dbja 30, 40, 50, 60, 80 kr. 1 frtig. Legszebb nyaklánczok fin. velenci facon 1 140. 1 80 2 frtig. Melltü urak számára 20, 40, 60, 80, krig. Ing-gombok dbja 10, 15, 20, 30 krig. Kézélgombok párja 20, 40, 60, 80 krig. Gallérgombok a 5 és 10 kr. Egész készlet legszebb ing. és kézélgombok 50. 80 kr. 1. 150 krig. Egy csomó órafityegő igen csinosan összeállitva 60. 80 kr.

1 frtig. Valódi arany gyűrűk kövekkel 150 2. 250. krig. 13 latos ezüst láncz tűz aranyott rövid 3.50. 4 frtig. 13 latos hosszú nyakláncz 6, 7 frtig. 13 latos ezüst medaillon tűzarany-zott és zománczozva 250. 3 frtig.

A legdivatosabb ezüst-ékszer számos

finoman esizolt ezüst szegecskékből összereszkítve. Melltü 40 60. 80 kr. 1 frtig. 1 melltü ezüsttel körözve 1 50 2. 3 frtig. 1 pár fülbevaló 50. 60. 80 kr. 1-7 frtig. 1 pár fülbevaló ezüsttel körözve 150. 2. 3. 350.

Legfinomabban kiállított gyémánt-ékszer. Maga a szakértő is elámitatik

Ezen ékszer valódi ezüsttel van körözve, aranyalattékkal és tokkel ellátva, az utánozott gyémántok mind finom esizolt hegyi kristályból, más drágakövek is felismerhelelenül utánoz-vák 1 melltü 4 5. 6 frtig. 1 pár fülbevaló 4. 5. 6. frtig. 1 pár kézélgomb 250 450 krig. 1 db. uri tü 180 280. 3-5 frtig. Gyémánt-gyűrűk aranyból 120. 150 2 - frtig. Keresz-

tek és szivek mint nyakék 2. 3. 4 frtig.

Gyász ékszerek. Feketék s igen tartósak

üveg jet-láva és bivalyszarvból 1 melltü 20. 30. 50 8 kr. 1 frtig. 1 pár fülbevaló 25. 35. 50. 80 k01 frtig. 1 db. karperecz 30 60. 80. kr 1 frt. 1 db. nyakékszer 50. 80 kr. 1 frtig. 1 rövid óraláncz 25. 30 60 kr. 1 nyakláncz 30. 80kr. 1 frtig. 1 ingmellgomb 4 kr. 1 pár kézélgomb 15. 20. 30. 40 kr. 1 tűzőfésű 20. 40. 60. 80 kr

Az örök-ké illatozó ékszer természeti

indiai növényből, melyek a természeti jó szagot mindig megtartják és a legujabb divatos formája. Ezen ékszer mindent felülhalad és illata miatt igen kedvelt; ha a hölgy ezen ékszer hordva salonba jó azt néhány perc alatt megszagosítja. 1 melltü 80 krtól 1. 120 150 krig. 1 pár fülbevaló 80 krtól 1. 120 krig. 1 nyakék 60 krtól 150. 2 250. krig. férfi óraláncz illatozó 1 frt 40 kr.

13latos finom ezüstneműek legujabb faconban abécsi es. kir. próba-hivatal védbélyegével. Csakis a nagymennyiségű olcsó curs s szerinti bevásárlások régi tört erüsten, lehetségesitik e valódezés, nemüknek a következő árak melletti el-adását régi ezüst becseréltetik.

1 tuczat asztalkések 15 frt; villák 15 frt; csemege kések 10. 50 kr; villák 10. 50 kr; evőkanál nehéz 58 frt; gyermekkanál 35 frt; kávéskánál 26 frt; 1 levesmerítőkánál 18 frt; főzelékkánál 12 frt; halkanál 12 frt; thea szűrő 5 frt; czukorhintő 10 frt; borshintő 8 50 kr; czukoresipő 6 50 kr; szervétakötő 4 frt; sőt Az itt elősorolt árak e minőségben ily árákon adnak, egy példány birtoka mindenki előtt érdekes.

tartó egyszerű neh. 5 frt; pupla 10. 50 kr; tojástartó 5 frt; borkehely pompás 18 frt, — ezet és olajtartó 30 frt; kenyér és gyümölcs kosár fil. munka 30 frt; kezi gyertyatartó 950 kr. — asztali gyertyatartó 7" 8" 9" 10" 12" cznl m. 19. 50 23, 28, 34, 44 frtig. 1 pár márka nehéz gyertyatartó 60 frt. Czukor csakis az alól irt raktárban kaphatók. Árjegyzékek minden a raktárban létező tárgyakról ingyen

és süteménytálczák kőibabozó finom művek 20-26 30 frtig. Egy hölgyneccessaire, tartalma egy ezüst gyűszűt, tűzőszert, egy kést, egy lyukasztót, egy gombolyitot, összesen 8 frt 50 egy gyűszű magában 80 kr.

SENSATION

Amerikai patent

A ki azt akarja hogy szép s ép legyenek, az csak az uj villanyos kautschuk fogkefe (serte nélkül) által eszközölheti. Ezen ezrefelé bizonylatok által magasztalt kefe, serté helyett egészen kautschu ból van készítve a mely a fogról minden ártalmas részt eltávolit; és a kautschukban elektrikai erő is van; a mi által nemcsak tisztit, de a megromlástól is óvja a fogakat; azért már e gyermeknél előnyösen alkalmazható. E fogkefe annyira tartós, hogy egész évig lehet használni és darabja csak 80 kr.

1 frtért egy gőzkészülék

az ártalmas légtisztítására. Ezen készülék parfümmel töltetik meg, mely a hozzá alkalmazott szeszslámpa által felhevítettvén, az ekként elő állított gőz néhány perc alatt a legnagyobb szobát a rossz levegőtől megtisztítja s kellemes illattal tölti meg. Nélkülözhetlen kórházak, iskolák, műhelyek, lakszobák és salonok stb. számára. A készülék aranybronzból igen csinosan van készítve; dbja 1 ft. 1 üveg parfüm hozzá, — szeszszel együtt 80. Elég 50 használatra.

Személy- és vagyon-védelem végetti

fegyverek a legujabban javított Lefauchex revolverek biztosító zárral s kettős mozgással a lövésre; egyszeri töltésre egy perc alatt 6 biztos lövés. 1 db. 7 millimeter 15 frt. 100 töltés 350; 1 db. 9 millimeter 17 frt. 100 töltés 4 frt; 1 db. 12 mill. 19 frt, 100 töltés 4. 50.

A tudomány uj vívmánya:

az lehelés-preservatív, a mely a kilehelésnek minden rossz szagát eltávolítja; minden szájvizet nélkülözhetővé teszen s főleg a pipázoknak ajánlatos. Ez essentia, melylyel reggel a szájt kikell öbliteui; s ennek még kelleses hűsítő hatása is van. Ezen teljesen uj vegyészeti eljárás szerint készült szer tudományos egyéniségek által megvizsgáltatván, kitünőnek találtatott. 1 üveg utasítással 90 kr.

Esőköpeny, vízhatlan,

elnyühetlen, varrás nélküli kelme; angol készitmény. Ezen köpeny aként van készítve; hogy az a legszebb igőben is viselhető, mint hogy mindkét oldalán szép felső ruha. 1 db. 1 frt. 50 kr.

Electro-galvanicus gyűrűk.

Egy híres párisi orvos utasítása szerint ujaranyból vannak készítve electro-magneticus drót betételével s használ és megőv; csuzos, köszvény s idegbajokban, reszketegség, főfájás stb. ellen 1 gyűrű csak 90 kr.

Jótéte...ény

gyakoroltatott minden csecsemőn az ujonnan patentált szopó üveg javítása által, könnyen lehet a dajkát nélkülözni. (sok van mondva). A gyermek fekve, egyenesen és álomban is megkaphatja táplálékát, és pedig ugyanazon modorban, mintha az anya emlőből folyának, minden megfeszítés nélkül. Elelegendőképen bebizonyult az, hogy gyermekek, kik dajkák által kapták táplálékukat, nem azon egészséggel és erővel bírtak, és csak később e patentált szopóüveg használata által, meglepő rövid idő alatt

virágzó kinézésűek lettek, ez igen világos, mer

mily gyakran kényszerülnek dajkák változtatni, míg a gyermek a neki alkalmas táplálékot megkapja. Csak anyák tudják e hatalmas értéket becsülni. 1 darab 60 kr. legfinomabbul kiállitva 90 kr.

Legujabb sebészi találmány

Augol ön állóvet, légszivattyuval, gyermekek és meguőtteknél alkalmazható; sőt elgyengült beteg egyének erőmegfeszítés nélkül végre bírtak hajtani a kísérletet magukon, és szükség szerint ez állóvet a legkisebb vagy a legnagyobb mennyiséget veszi föl. Ezen műszernek sehol sem szabadna hiányzani. 1 darab 3 frt.

Érdekes pennatartó.

Midőn III dik Napoleon a julius Caesar életiratát dolgozta, azon r ndeletet adta ki, miszerint készítsenek az ő számára saját feladása szerint olyan pennát, melyet nem kell tintába mártogatni. E megbízásnak 8 nap mulva kitünőleg elégtetett. — Ezen találmány Rochee Gubert által tökélesítettett. En ezen találmányra nézve az egyedüli raktárt tartó: 1 frt. osztrák magyar brodalomban. A penna-tartó chinaezüstből van; azzal reggeitől estig lehet írni, s a tinta folyását tetszes szerint igazgatni, alakja igen csinos és minden kézhez alkalmas. 1 tartom az ehhez 1 tuczat Napoleon-penna: 15 kr.

Havanna-paupuet 1 1/2 kr: ért

egy 30 kros szivar; minthogy az által a legolcsóbb szivar valódi havanna aromájúvá változtatható; az az ehhez való essencezia valódi havanna-dohányból van extrahálva. 1 üveg elég 500 szivarra: fr. 150 kr